

**МОДИФІКАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ
У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Харків – 2018

Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Харківська обласна громадська організація
«Харківський обласний гендерний ресурсний центр»
Північно-Східне міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних
покарань та пробації Міністерства юстиції України

**МОДИФІКАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ
У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА**

Матеріали

**Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої Всесвітній кампанії «16 днів проти насильства» з метою
попередження гендерно-зумовленого насильства, забезпечення рівних
прав та можливостей жінок і чоловіків, недопущення випадків
насильства щодо дітей та підлітків, профілактики ейджизму щодо
людей похилого віку, інших проявів дискримінації
(14 грудня 2017 року)**

Харків
2018

УДК 37.013.42+364-78-048.25(477) (08)

М 74

Укладачі:

Пономарьова Галина Федорівна – доктор педагогічних наук, професор;
Степанець Іван Олексійович – кандидат педагогічних наук, доцент;
Рассказова Ольга Ігорівна – доктор педагогічних наук, професор;
Цибуліна Ірина Вячеславівна – кандидат наук з державного управління.

Друкується за рішенням Вченої ради

*Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради (протокол № 7 від 21.02.2018)*

М 74 Модифікація концепції соціально-педагогічної діяльності та соціальної роботи в Україні у контексті реалізації Цілей сталого розвитку суспільства : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків – Куряж, 14 грудня 2017 року) / Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради ; за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової. – Х. : ФОП Петров В. В., 2018. – 148 с.

У збірці матеріалів конференції репрезентовано зміст доповідей з актуальних проблем, що виникають у роботі працівників соціальної та освітньої сфер із дітьми, молоддю, дорослим населенням у контексті реалізації Цілей сталого розвитку суспільства.

На сторінках видання відображено результати пошуку шляхів модифікації концепції соціально-педагогічної діяльності та соціальної роботи в Україні в контексті реалізації Цілей сталого розвитку суспільства у складних соціально-економічних умовах сьогодення. Адресовано керівникам державних установ, органів місцевого самоврядування, науково-педагогічним та педагогічним працівникам, науковцям молодим і досвідченим вченим, аспірантам, докторантам та студентам закладів вищої освіти.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

УДК 37.013.42+364-78-048.25(477) (08)

© Комунальний заклад «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради, 2018

ЗМІСТ

<i>Акулова Д. М., Дмитрієва Д. С.</i> Актуальність підготовки представників соціальної галузі до реалізації відновного правосуддя в Україні	7
<i>Алексєєнко Т. Ф.</i> Концептуальні орієнтири розвитку соціально-педагогічної діяльності та соціальної роботи в Україні	8
<i>Анголенко В. В.</i> Технології реалізації гендерночутливого підходу в роботі працівників соціальної сфери з неповнолітніми правопорушниками	12
<i>Аченів Р. Р.</i> Соціально-педагогічна реабілітація наркозалежних з рецидивами адиктивної поведінки в умовах реабілітаційного центру	14
<i>Ащи Д. В., Бойчук В. В.</i> Використання проєктивних технологій у підготовці студентів до соціально-педагогічної діяльності	16
<i>Бакуменко В. О., Дмитрієва Д. С.</i> Надмірна опіка над власними дітьми як прояв віктимної поведінки	19
<i>Безулик А. О., Белолітцева О. В.</i> Забезпечення рівних можливостей прав жінок, що входять до категорії внутрішньо переміщених осіб	21
<i>Бенца О. В., Чернецька Ю. І.</i> Прояви і види гендерного насильства в сім'ї	24
<i>Білозерова М. В.</i> Чинники впливу на якість підготовки соціальних працівників у вищих навчальних закладах	26
<i>Бикова В. В.</i> Соціально-виховна робота з суб'єктами пробації з метою недопущення вчинення повторного кримінального правопорушення	28
<i>Блінова В. А., Лисенко Ю. О.</i> Проектна діяльність недержавних організацій як засіб реалізації гендерної політики	30
<i>Бойченко А. О., Тарасенко Н. В.</i> Теоретичні засади соціально-педагогічної діяльності з дітьми-інвалідами в територіальній громаді	34
<i>Бриндіков Ю. Л.</i> Потенціал розробки системи організації реабілітаційної діяльності особового складу збройних сил України, що брав участь у бойових діях	36
<i>Волкова К. С.</i> Професійна підготовка магістрів – майбутніх викладачів до забезпечення якісної освіти осіб з інвалідністю: соціально-педагогічний аспект	38
<i>Геращенко А. О., Белолітцева О. В.</i> Проблеми гендерної дискримінації чоловіків в Україні	40
<i>Гладун Т. О.</i> Розвиток соціальної компетентності молодших школярів із розладами аутистичного спектру як умова впровадження інклюзивної освіти в Україні	42
<i>Григоренко В. Л.</i> Формування інклюзивної компетентності фахівців у країнах пострадянського простору	43
<i>Діденко А. Ю., Цибуліна І. В.</i> Діяльність соціальних працівників у сфері соціалізації дітей з обмеженими можливостями	46

<i>Мосейчук Ю. Ю.</i> Практичні аспекти розробки мультимедійних презентацій для формування культури здоров'я у майбутніх фахів під час навчання у ВНЗ	86
<i>Мосьпан А. О., Звягіна Л. М.</i> Тематична зміна в дитячому оздоровчому закладі як спосіб формування у дітей та підлітків навичок здорового способу життя	90
<i>Мусіна І. Є.</i> Соціально-педагогічна діяльність з формування мотивації до здорового способу життя у студентської молоді	93
<i>Некрасов С. Д., Дмитрієва Д. С.</i> Віктимність військовослужбовців як фактор впливу на формування злочинної поведінки у військовому середовищі	95
<i>Нестеренко Т. С., Перцова О. В.</i> Формування стресостійкості особистості студента закладу вищої освіти як вимога сучасності	97
<i>Онипченко О. І.</i> Підготовка учнівської молоді до сімейного життя як складова статевого виховання	99
<i>Опаліхіна А. І., Дмитрієва Д. С.</i> Особливості віктивної поведінки у людей з різними залежностями	101
<i>Пересичанська Л. М., Цибуліна І. В.</i> Соціально-педагогічна корекція гендерних стосунків молодших школярів в умовах інклюзивної освіти	102
<i>Пилипенко М. Г., Белолітцева О. В.</i> Забезпечення рівних гендерних можливостей серед школярів	105
<i>Пироженко О. С., Хряпін Е. О.</i> Використання історичного підходу в становленні поглядів на здоровий спосіб життя	107
<i>Погребняк А. В., Дмитрієва Д. С.</i> Булінг як одна з найактуальніших проблем сучасного суспільства	109
<i>Пономарьова Г. Ф.</i> Гендерне виховання майбутніх педагогів та соціальних працівників – пріоритетний напрям діяльності Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради	111
<i>Рассказова О. І.</i> Англomовна освіта фахівців соціальної та педагогічної сфер як шлях розвитку їх полікультурної соціальності в умовах глобалізації сучасного суспільства: концепція та досвід	114
<i>Рассказова П. І.</i> Підготовка майбутніх фахівців до роботи в умовах сучасних професійних викликів засобами соціально-педагогічних тренінгів	118
<i>Репко І. П.</i> Напрями виховної роботи зі студентами педагогічного ВНЗ у контексті досягнення цілей сталого розвитку суспільства в Україні	121
<i>Рижанова А. О.</i> Соціальна педагогіка та сталий розвиток України	123
<i>Росенко С. О.</i> Комплексна реабілітація осіб з інвалідністю: з досвіду роботи центру соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Проліскок» управління праці та соціального захисту Уманської міської ради	127

особистості як запорука максимальної самореалізації особистості дорослого в майбутньому.

Література

1. Алешина Ю.Е., Волович А.С. Проблемы усвоения ролей мужчины и женщины // Вопросы психологии. – 1991. – № 4. – С.74 – 82.
2. Гендер: реалії та перспективи в Українському суспільстві. – Київ: НТУУ «КПІ», 2003.
3. Гендерна рівність: у фарватері світових стандартів // Україна-ООН: 60 років разом. – К., 2006. – С.27 – 28.
4. Гендерний підхід в управлінні загальноосвітніми навчальними закладами: План, програма та методичні матеріали для викладання навчального модуля на курсах підвищення кваліфікації резерву керівників шкіл. – К.: ЦППО, 2003. – 23с.
5. Наслідова Г.А., Тихомирова Е.М. До питання про психологічне обґрунтування доцільності роздільного навчання // Жіноче питання в контексті національної культури: психологічний підхід. – СПб., 2000.
6. Основи формування гендерної культури школярів: Методичний посібник для вчителів початкової школи і класних керівників 5-11(12) класів загальноосвітніх навчальних закладів / Авт.-укл. С.Л. Губіна. – Харків: ХОНМБО, 2008. – 78 с.
7. Практикум з гендерної психології / За ред. І.С. Клецина. СПб. : Пітер, 2003. – 480 с.

Пироженко О.С.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри соціально-економічних дисциплін
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

Хряпін Е.О.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри соціально-економічних дисциплін
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИЧНОГО ПІДХОДУ В СТАНОВЛЕННІ ПОГЛЯДІВ НА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Ідеї здорового способу життя беруть своє коріння зі стародавніх часів, коли суспільство потребувало фізично міцних та здорових людей, насамперед воїнів, які здатні забезпечити функціонування державного устрою та захищати суспільство від деструктивних сил. Зі зміною епох трансформувалися вимоги та ставлення суспільства до ідеї виховання здорової людини. Тому до сьогоднішніх часів частина тих принципів і підходів до виховання здорової людини збереглась, інша втрачена назавжди, а ще одна складова набула подальшого розвитку і вдосконалення.

На підставі аналізу історіографічних досліджень з проблем здоров'я людини можемо зазначити, що здоров'я значною мірою пов'язане зі способом життя. Тому певною рівня здоров'я не можна досягти без цілеспрямованого та послідовного вивчення сутності поняття «здоровий спосіб життя». Виходячи із зазначених позицій, робимо висновок про актуальність та своєчасність окресленої проблеми.

Розуміння цінності здоров'я та потреб дотримання здорового способу життя формувались із появою перших держав. Так перші згадки про формування здорових навичок з'являються у Стародавньому Шумері. З глиняних табличок відомо, що для підтримання здоров'я рекомендувалось не пити воду з брудного посуду, слідкувати за харчуванням. У Стародавньому Вавилоні причинами хвороб вважали явища природи та порушення способу життя, тому для підтримання здоров'я рекомендувалось уникати вживання нездорової їжі, не купатись у брудній воді, не торкатись бруду та нечистот. У Стародавньому Єгипті існували певні особливості формування здорового способу життя, що були зумовлені специфікою довкілля, зокрема, жаркого клімату, що сприяє поширенню інфекційних та паразитарних хвороб. Тому суворо дотримувались правил особистої гігієни: воду єгиптяни пили тільки з мідного посуду, який щоденно чистили. Щодня одягали чистий одяг, ретельно стежили за якістю харчування. Оскільки продукти швидко псувались при високій температурі, інспектували базари та забороняли продаж непридатної до споживання продукції. У Стародавньому Єгипті, згідно з археологічними знахідками, уперше з'явилися каналізація й лазні, що були доступні усім жителям країни [1, с.119].

За стародавніми індійськими писемними джерелами «Веди», здоровий спосіб життя розглядається як обов'язкова умова для досягнення вищої мети життя, що складається з праведності, багатства, художньої цінності та духовної свободи. А профілактичні заходи вважались складовими концепції здорового способу життя. У Законі Ману, стародавній індійській збірці релігійних, моральних та загальносуспільних правил, згадується, що не слід вживати їжу, до якої торкались тварини, птахи, комахи та люди брудними предметами та ногами. Уранці рекомендувалось омивати тіло, надягати чистий одяг, чистити зуби [2, с.55].

У Стародавньому Китаї сформувались свої уявлення про попередження хвороб. Для підтримання здоров'я використовувались масаж, лікувальна та дихальна гімнастика. Важливе значення надавалось також режиму роботи, відпочинку, сну, правильному харчуванню, водним процедурам та суворому дотриманню гігієни.

У Стародавній Греції видатний учений Гіппократ у своєму трактаті «Про здоровий спосіб життя» виклав основні уявлення про правильний спосіб життя. Так було зазначено особливості харчування в залежності від пори року, віку та статури, кількості випитої води, характер прогулянок, фізичної активності, правил дотримання гігієни. У Стародавньому Римі були відомі лазні – терми, що становили собою не просто місце миття тіла, а й місця для занять фізичними вправами. Для підтримування чистоти жителі

римських міст використовували акведуки – водогони з чистою джерельною водою та каналізаційні системи.

Ідеї формування здорового способу життя протягом історії пройшли від первинного накопичення фактів і свідчень до розробки цілісних теорій та практичних дій. Використання історичного підходу у становленні поглядів на здоровий спосіб життя в різні епохи розвитку людства доречно використовувати у викладанні навчальних дисциплін та спецкурсів.

Література

1. Ігнашук О. В. Застосування історичного підходу в становленні уявлень про формування здорового способу життя / Наукові записки державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2014. Вип.42. Ч.2 .С.117 – 121.

2. Єрмакова Т. С. Сутність понять «здоров'я» та «здоровий спосіб життя» в науково-педагогічній літературі / Гуманізація навчально-виховного процесу: зб. наук. праць. – Слов'янськ: Слов'янський державний педагогічний університет 2009. Вип.XLVI. С.55 – 61.

Погребняк А. В.,

студентка 3 курсу

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Дмитрієва Д. С.,

викладач кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

БУЛІНГ ЯК ОДНА З НАЙАКТУАЛЬНІШИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Багаторічний досвід наукових досліджень присвячений насильству. Особливо гостро це питання постає в освітній сфері. Останнім часом цій проблемі присвячують усе більше уваги, та, незважаючи на це, булінг залишається однією з актуальних проблем сучасності.

Булінг – це будь-яка небажана агресивна поведінка однієї людини чи групи молодих людей щодо індивіда, котрий не здатний себе захистити, що повторюється неодноразово або має очевидні передумови для повторення [1].

Уперше інформація стосовно шкільних знущань з'явилася ще в 1905 р., коли К. Дьюкс опублікував свою роботу. Проте перші систематичні дослідження проблеми булінга належать скандинавським ученим, а саме: Heinemann, Olweus, Pikas, Roland.

Жертви шкільного насильства залежно від типології особистості можуть демонструвати пасивно-оборонні (суїцидальні думки і дії) та активно-оборонні (переслідування кривдників за межами школи, агресія, руйнівна поведінка у школі) дії.

Булінг поділяють на фізичний, вербальний, прихований і кібербулінг. До фізичного булінгу належать удари, підніжки, а також псування майна.